Pedagogika przedszkolna - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Pedagogika przedszkolna
Kod przedmiotu	05.2-WP-EPiW-PeP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie

Semestr	0
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	15 (w tym jako e-learning)	1 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	15 (w tym jako e-learning)	1 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami z zakresu pedagogiki przedszkolnej (geneza, przedmiot, status, zadania, funkcje pedagogiki przedszkolnej, jej interdyscyplinarny charakter, koncepcje), podstawowymi pojęciami (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna, przedszkole), zasadami, metodami i formami pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem w wieku przedszkolnym, problematyką procesu adaptowania się dziecka w przedszkolu. Ukazanie znaczenia zabawy i strategii zadaniowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Kształtowanie umiejętności projektowania ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Wymagania wstępne

Podstawy pedagogiki ogólnej, dydaktyki ogólnej, teorii wychowania, psychologii ogólnej i psychologii rozwojowej - wiek przedszkolny.

Zakres tematyczny

Wykład:

1. **Wprowadzenie do pedagogiki przedszkolnej:** a) geneza b) status pedagogiki przedszkolnej c) przedmiot pedagogiki przedszkolnej; d) funkcje i zadania pedagogiki przedszkolnej; e) interdyscyplinarny charakter pedagogiki przedszkolnej; f) podstawowe pojęcia pedagogiki przedszkolnej (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna), f) cele wychowania przedszkolnego
2. **Zasady i formy pracy pedagogicznej w przedszkolu:** charakterystyka klasycznych i współczesnych klasyfikacji zasad stosowanych w pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz form organizacyjnych: a) zajęcia i zabawy swobodne, b) zajęcia dowolne, c) zajęcia z całą grupą, d) zajęcia zespołowe, e) zajęcia indywidualne, f) sytuacje okolicznościowe
3. **Metody pracy wychowawczej w przedszkolu:** 1) klasyczne: a) metody czynne, b) metody oglądowe, c) metody słowne; 2) innowacje pedagogiczne w edukacji przedszkolnej: istota innowacji, uwarunkowania pracy innowacyjnej w przedszkolu, innowacje organizacyjne, metodyczne, programowe.
4. **Zabawa jako potrzeba dziecka i strategia edukacyjna:** a) pojęcie zabawa, b) wybrane teorie zabawy, c) właściwości zabawy, d) rodzaje zabaw, e) różnice między zabawą a grą, e) zachowania dorosłego sprzyjające i przeszkadzające zabawie dzieci
5. **Strategia zadaniowa w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym:** a) zadanie - istota pojęcia, b) klasyfikacja zadań przydatnych w edukacji dzieci, c) procedura wykonywania zadań przez dzieci, d) rola dorosłego w procesie wykonywania zadań przez dzieci.
6. **Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu**: a) pojęcia plan, planowanie, b) rodzaje planów: roczny plan, plany miesięczne, dzienny plan, c) cechy dobrego planu.
7. **Środowisko przedszkolne a adaptacja dziecka w przedszkolu:** a) istota pojęcia adaptacja, b) poziomy adaptowania się dziecka do warunków przedszkolnych, c) czynniki wyznaczające poziom adaptacji dziecka do przedszkola, d) przejawy prawidłowej i nieprawidłowej adaptacji do przedszkola, e) rola nauczyciela i środowiska rodzinnego w procesie przystosowania się dziecka do przedszkola.
8. **Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym**: a) pojęcie samodzielność, b) formy samodzielności u dzieci w wieku przedszkolnym, c) poziomy samodzielności dziecka w życiu codziennym, d) zakresy samodzielności dziecka, e) przejawy niesamodzielności dziecka, F) rola środowiska rodzinnego i przedszkolnego w procesie usamodzielniania się dziecka
9. **Nauczyciel wychowania przedszkolnego**: a) cele i zadania działalności pedagogicznej nauczycieli przedszkola, b) podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola, c) pedagogiczna postawa nauczyciela przedszkola, d) przygotowanie nauczyciela przedszkola do pracy z dziećmi e) warsztat pracy nauczyciela przedszkola.
10. **Przygotowanie dziecka do zadań szkolnych jako cel edukacji przedszkolnej**: dojrzałość szkolna: a) dojrzałość a gotowość dziecka do szkoły, b) wskaźniki gotowości dziecka do szkoły, c) kształtowanie gotowości szkolnej dziecka – rola środowiska rodzinnego i przedszkola.

Ćwiczenia:

1. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego, jej założenia i zalecane sposoby realizacji.
2. Charakterystyka dziecka w wieku przedszkolnym, kompetencje kluczowe i ich kształtowanie u dziecka w wieku przedszkolnym.
3. Przedszkole – miejscem rozwoju dziecka: modele organizacyjne pracy, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, organizacja dnia i pobytu dziecka.
4. Nauczyciel przedszkolny: kompetencje, kwalifikacje, dokumentacja, prywatne teorie nauczyciela w wypowiedziach studentów.
5. Projektowanie zajęć w grupie przedszkolnej.
6. Projektowanie kalendarza uroczystości i imprez przedszkolnych.
7. Organizacyjne formy wspomagania procesu rozwoju dzieci – strategia zabawowa: rodzaje zabaw, projektowanie różnorodnych zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym.
8. Strategia zadaniowa: rodzaje zadań - analiza pakietów edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci w wieku przedszkolnym.
9. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu: plan miesięczny (przykłady, próby konstruowania).
10. Prezentacje projektów edukacyjnych, dyskusje, ocena.

Metody kształcenia

Wykład :

metody: wykład konwersatoryjny i konwencjonalny, prezentacja multimedialna

Ćwiczenia:

metody: zadań, praca w grupach, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi opisać pedagogikę przedszkolną jako subdyscyplinę pedagogiki (geneza, przedmiot, status, zadania, funkcje pedagogiki przedszkolnej, jej interdyscyplinarny charakter, koncepcje), potrafi wyjaśnić podstawowe pojęcia (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna, przedszkole), potrafi wymienić i scharakteryzować zasady, metody i formy pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem w wieku przedszkolnym; potrafi wyjaśnić pojęcie zabawy, wymienić rodzaje zabaw i omówić je, opisać znaczenie zabawy i strategii zadaniowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym.	• K_W04 • K_W07 • K_W08	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • Wykład egzamin - ustny lub opisowy do wyboru przez studentów Ćwiczenia Projekt zajęć edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z pomocami, prezentacja	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z edukacją przedszkolną. Potrafi zaprojektować zajęcia dydaktyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym.	• K_U07	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • projekt	• Ćwiczenia
Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka	• K_K04	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład

warunkiem zaliczenia są obecności na zajęciach i aktywny udział w dyskusjach.

Ćwiczenia

warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywność studenta na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań (tj. projektów zajęć edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, sylwetki nauczyciela przedszkolnego, prezentacji do tematu oraz wybranego zestawu zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym) przewidzianych do realizacji w ramach programu ćwiczeń.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z egzaminu obejmującego zagadnienia z treści wykładów i ćwiczeń. Student udziela pisemnej odpowiedzi na pięć pytań. Minimalny procent poprawnych odpowiedzi studenta na pytania egzaminacyjne wynosi 60%.

Literatura podstawowa

1. Bonar J., (2011), *Nauczyciel wczesnej edukacji. Oczekiwania społeczne i praktyka edukacyjna,* Łódź.
2. Jaszczyszyn E., Szada-Borzyszkowska, (2010), pod. red., *Edukacja dziecka. Mity i fakty*, Białystok.

3. Jąder-Taboł M., (2016), *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*, Kraków.
4. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., (2011), *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, Kraków.
5. Karwowska-Struczyk M., (2012), *Edukacja przedszkolna. W poszukiwaniu innych rozwiązań*, Warszawa.
6. Klim-Klimaszewska A., (2010), *Pedagogika przedszkolna. Nowa podstawa programowa*. Warszawa.
7. Soroka-Fedorczuk A., (2015), pod red., *Doświadczenia zawodowe w narracjach pamiętnikarskich nauczycielek wczesnej edukacji*, Tom I, Zielona Góra.
8. Soroka-Fedorczuk A., Nyczaj-Drąg M., (2015), pod red., *Doświadczenia zawodowe w narracjach pamiętnikarskich nauczycielek wczesnej edukacji*, Tom II, Zielona Góra.
9. Suświłło M., (2012), *Nauczyciel wczesnej edukacji - konteksty i wyzwania*, Olsztyn.
10. Waloszek D., (2014), *Między przedszkolem a szkołą. Rozważania o gotowości dzieci do podjęcia nauki w szkole,* Warszawa.
11. Waloszek D., (2009), *Wybrane zagadnienia edukacji człowieka w dzieciństwie*, Kraków.
12. Waloszek D. (2006), *Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań*, Kraków.
13. Waloszek D., (2005), pod red., *Edukacja dzieci sześcioletnich w Polsce*, Zielona Góra.
14. Aktualna Podstawa Programowa Wychowania Przedszkolnego.

Literatura uzupełniająca

1. Dmochowska H., (2007), *Współczesne modele kształcenia nauczycieli przedszkola*, Kraków.
2. Guz S., Zwierzchowska I., (2010), *O pomyślny start szkolny dziecka*, Warszawa.
3. Śliwerski B., (2007), *Pedagogika dziecka. Studium pajdocentryzmu*, Gdańsk.
4. Waloszek D. (2010), *Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Obszary sporów, poszukiwań wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych*, pod. red., „Bliżej Przedszkola", Kraków.
5. Czasopisma: „Wychowanie w Przedszkolu", „Bliżej Przedszkola", „Problemy Wczesnej Edukacji", „Nauczycielka przedszkola"

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anetta Soroka-Fedorczuk (ostatnia modyfikacja: 03-04-2017 19:39)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ